

Adviesraad
Sociaal Domein
Zoetermeer

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zoetermeer
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 06 57050024
Adviesraadsociaaldomein
@zoetermeer.nl

Datum 2 januari 2025

Onderwerp: Advies verordening jeugdhulp

Ons kenmerk
ASD 2025-01

Geacht College,

Bij brief van 25 november 2024 heeft de ASD uw adviesaanvraag over de concept verordening jeugdhulp ontvangen. In antwoord hierop meldt de ASD het volgende.

1. Tijdens de 2 laatste vergaderingen zijn wij geïnformeerd over de ontwikkelingen en stand van zaken door Ido van der Meulen. In eerste instantie betrof dit het bredere beleidsplan zoals verwoord in het programma toekomstige jeugdhulp en het raadsvoorstel project hervorming specialistische jeugdhulp Zoetermeer. Vooruitlopend op voorgenomen wijzigingen in de jeugdwet die hun beslag moeten krijgen in 2025 en 2026, worden nu aanscherpingen betreffende de reikwijdte in de verordening jeugdhulp Zoetermeer voorgesteld. De ASD stelt vast dat door deze volgordelijkheid, de beoordeling van nu alleen de verordening wordt bemoeilijkt. Bemoeilijkt omdat enkele principiële voorgenomen toekomstige wijzigingen zoals bijvoorbeeld de introductie van stevige lokale teams, de positionering van het zogenaamde voorveld (eigen netwerk en vrij toegankelijke voorziening) en de inkoop van de specialistische jeugdhulp met de voorgestelde verordening wel worden geraakt maar nu niet voorliggen. Wij kijken dan ook met grote interesse uit naar de meer inhoudelijke discussie en maatregelen, mede gebaseerd op het programma toekomstige jeugdhulp.
2. Met de algemene visie en uitgangspunten onder de voorgenomen wijzigingen stemt de ASD in. De jeugdige in Zoetermeer zou veilig op weg naar zelfstandigheid moeten kunnen opgroeien. Dat ouders daarin een cruciale rol hebben spreekt voor zich en is de verordening met name er op gericht hulp te bieden als dat nodig is. *De ASD adviseert* wel een meer empathische en ondersteunende toon daar waar ouders worden aangesproken in de verordening.
Dat voorafgaand op de inzet van Jeugdhulp in het directe netwerk van betrokkenen zelf wordt gezien of hulp geboden kan worden onderschrijft de ASD. De ASD onderschrijft ook dat eerst hulp vanuit de vrij toegankelijke jeugdhulp wordt ingezet, als mogelijk, en daarna pas de meer specialistische hulp. Verder ziet ook de ASD voordelen als meer collectieve

voorzieningen worden aangeboden wanneer dat mogelijk is, zowel vanuit kwalitatieve als financiële redenen.

De ASD adviseert dat de gemeente klip en klaar communiceert wat hulpvragers van de gemeente mogen verwachten. Hierbij merkt de ASD op dat de noodzakelijke beleidsparticipatie, voor zover bekend, dun is geweest. De ASD meent dat de gewenste veranderingen zowel bij de burgers van Zoetermeer als bij de professionals een doordachte communicatiestrategie en uitvoering vereist. Communicatie waarin de achtergronden van de gewenste veranderingen goed worden uitgelegd met nadruk op het verwachte kwaliteitseffect op de jeugd en niet eenzijdig op de (on)betaalbaarheid.

De jeugd veilig op weg naar zelfstandigheid laten opgroeien vraagt naar de mening ook een breed perspectief voor de jeugd. Een welzijn bevorderend perspectief waarin wonen en cultuur naast sport voor de jongvolwassenen belangrijk is. Maatregelen op dit vlak zouden er op gericht moeten zijn dat deze moeilijk toegankelijke groep jongeren trots zijn op hun Zoetermeer.

3. Specifiek wat betreft de verwachtingen van de betrokken partijen nogmaals de opmerking dat de gewenste gedragsverandering bij de ouders, opvoeders en gezin een wijze communicatietoon vereist als hiervoor vermeld. Dit geldt ook voor de verwijzers zeker als van hen wordt gevraagd de mogelijkheden in het eigen netwerk van de hulpvrager naast die bij henzelf (vrij toegankelijke hulp), te onderzoeken en te benutten.

De verwachting dat er een dekkend aanbod van vrij toegankelijke hulp is, vereist veel van de aanbieders (adequate monitoring van vraag en aanbod) maar zeker ook van de gemeente (extra financiering als noodzakelijk). Zo niet dan is dit al snel een loze uitspraak.

Over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor verwijzing naar specialistische hulpverlening nogmaals de opmerking dat over de consequenties hiervan zorgvuldig overleg en afstemming met de verwijzers (bv de huisartsen) moet worden gevoerd. Verder stelt de ASD vast dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige of zijn ouder(s) kan afwijken van de bepalingen in deze verordening, of van de hieruit voortvloeiende nadere regels. Hoewel wij erkennen dat een dergelijke bepaling standaard is en soms ook nodig is uitleg over de hierin te volgen procedures voor zowel de hulpvrager als de gemeente zeer gewenst. Ook meer duidelijkheid over de verantwoordelijkheid voor de gemeente om adequate niet direct toegankelijke voorzieningen te contracteren en de daarbij te hanteren criteria, is gewenst.

Met betrekking tot de privacy gevoeligheid van de vereiste persoonsgegevens adviseert de ASD de aanbevelingen van de NVO ter harte te nemen. Het betreft de [Handreiking 'Zorgvuldig verstrekken van persoonsgegevens aan gemeenten bij jeugdhulp'](#).

Hulpverlening op basis van bewezen effectiviteit is op zich verstandig maar vereist een verdere versnelling in de professionalisering van deze hulpverlening waarin dan ook geïnvesteerd moet worden.

Voor de maximale wachttijden adviseert de ASD aan te sluiten bij de zogenaamde Treeknormen die voor de gezondheidszorg zijn vastgelegd. De ASD vraagt helderheid over de zorgbemiddeling die moet worden aangeboden als de wachttijden verder oplopen en de gestelde maximale wachttijden worden overschreden.

Ook vraagt de ASD aandacht voor oplossing van het zogenaamde 18 plus probleem en dan met name het tijdig onderkennen dat er vervolghulp nodig is. Dit ter voorkoming van maximaal 5 jaar verlenging jeugdhulp.

Tenslotte merkt de ASD op dat monitoring van de effecten van invoering van de nieuwe verordening zich niet alleen moet toespitsen op de financiën maar zeker ook op de kwaliteit. Kwaliteit op de jeugdigen die hulp behoeven en op de processen voor en bij alle betrokkenen.

Hoogachtend,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

 P/O

Jos Beckerhoff
Voorzitter (a.i.)